

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૭૫૮૩/૨૦૨૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

=====

| રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર | હા | ના |
|-----------------------|----|----|
|                       |    |    |

=====

સ્વ. મોઘાજી રણછોડજી ના કાયદેસરના વારસદારો અને અન્ય

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૧.૧ તરફે વકીલ શ્રી નિશિત પી. ગાંધી (૬૯૪૬) સાથે  
સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી મનીષ આર. ભટ્ટ

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૧.૧ તરફે રાહુલકુમાર ડી. પટેલ (૯૦૨૦)

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧, ૨ તરફે વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી જયનીલ  
પરીખ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

તારીખ : ૨૨/૦૪/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. તાકીદે પરત કરવાપાત્ર રૂલ, વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી જયનીલ પરીખ સામાવાળા  
— રાજ્ય સત્તાવાળાઓ તરફે અને તેમના વતી રૂલની નોટિસની બજવણી સ્વીકારે  
છે.

૨. અરજદાર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિશિત ગાંધી સાથે ઉપસ્થિત વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી મનીષ આર. ભટ્ટને તથા સામાવાળા – રાજ્ય સત્તાવાળાઓ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી જયનીલ પરીખને સાંભળવામાં આવ્યા.

૩. હાલની અરજી દ્વારા, અહીંના અરજદારે મામલતદાર અને એ.એલ.ટી., કલોલ દ્વારા ગણોત/કલોલ/વશી. ૯૦૮/૨૦૨૫ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૨૫ ના હુકમને પડકારતાં ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ નો આશરો લીધો છે, જેના દ્વારા ગુજરાત ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ (ટૂંકમાં, “સદર અધિનિયમ”) ની કલમ ૩૨-એમ હેઠળ પૂરા પાડવામાં આવેલ નિયમ ૯ હેઠળ પ્રમાણપત્ર માંગતી અરજદારની અરજી દફતરે કરવામાં આવી છે.

૪. હાલની અરજી દ્વારા, અહીંના અરજદારે નીચે મુજબની દાદ માટે અરજ કરેલ છે:

“(૨૧) ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિમાં, અરજદાર અત્યંત નમ્રતાપૂર્વક અને આદરપૂર્વક અરજ કરે છે કે:

(એ) આપ નામદાર મહેરબાની કરીને મામલતદાર અને એ.એલ.ટી., કલોલ દ્વારા ગણોત/કલોલ/વશી.૯૦૮/૨૦૨૫ માં

પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૨૫ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ (એનેક્સર-એચ પર) કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરતો મેન્ડામસ રિટ અથવા મેન્ડામસના સ્વરૂપની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશો જારી કરવા મહેરબાની કરશો અને ગુજરાત ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૩૨-એમ ની પેટા-કલમ (૩) અને (૪) મુજબ વ્યાજ સહિત જમીનની કિંમતની સમગ્ર રકમ સ્વીકારીને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨-એમ હેઠળ ખરીદીનું પ્રમાણપત્ર ઇસ્યુ કરવા મામલતદાર અને એ.એલ.ટી. ને નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો;

(બી) હાલની અરજીની સુનાવણી અને આખરી નિકાલ બાકી હોય તે દરમિયાન અને કોઈપણ પક્ષકારના અધિકારોને પૂર્વગ્રહ રાખ્યા વિના, આપ નામદાર ગુજરાત ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૩૨-એમ ની પેટા-કલમ (૩) અને (૪) મુજબ વ્યાજ સહિત જમીનની કિંમતની રકમ સ્વીકારવા મામલતદાર અને એ.એલ.ટી. ને નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો; (સી) હાલના કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, જે યોગ્ય અને વાજબી જણાય તેવા અન્ય

અને/અથવા વિશેષ હુકમો પસાર કરવા મહેરબાની કરશો;”

પ. હાલની અરજી દાખલ કરવા તરફ દોરી જતી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ વંચાય છે:

પ.૧. આ વિવાદ ગાંધીનગર જિલ્લાના કલોલ તાલુકાના હાજીપુર ગામે આવેલ ૦૦-૭૯-૫૯ હેક્ટર-આરે-ચોરસ મીટર ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૧૦૯૪ (જૂનો બ્લોક નં. ૧૨૩૩ અને જૂનો સર્વે નં. ૧૧૯૧) તેમજ ૦૦-૫૩-૨૫ હેક્ટર-આરે-ચોરસ મીટર ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૯૯૨ (જૂનો બ્લોક નં. ૧૧૫૦ અને જૂનો સર્વે નં. ૧૧૦૨) વાળી જમીન (ટૂંકમાં, “વાદગ્રસ્ત જમીન”) ને લગતો છે.

પ.૨. અરજદારનો કેસ એવો છે કે અરજદાર વાદગ્રસ્ત જમીનના ગણોતિયા હતા અને ખેડૂત દિન તારીખ ૦૧.૦૪.૧૯૫૭ ના રોજ અવિરતપણે તે પહેલાંથી જમીન ખેડતા હતા, જેના માટે મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં તારીખ ૧૧.૦૬.૧૯૫૬ ની નોંધ નં. ૩૬૩ પ્રમાણિત થયેલ હતી જે ગામ નમૂના નં. ૭/૧૨ માં પણ પ્રતિબિંબિત થાય છે. અરજદારના પૂર્વજો વાદગ્રસ્ત જમીનના માનિત ખરીદદાર બન્યા હતા. વધુમાં અરજદારનો કેસ એવો છે કે ખરીદ કિંમત નક્કી કરવામાં આવી હતી. અરજદાર તે ચૂકવી શક્યા ન હતા અને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨-એમ(જ) મુજબ ખરીદી બિનઅસરકારક જાહેર કરવામાં આવી હતી, જેના માટે મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં નોંધ નં.

૯૯૦ નોંધવામાં આવી હતી. વાદગ્રસ્ત જમીનનો સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે નિકાલ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો જેના માટે નોંધ નં. ૮૫૧ પ્રમાણિત કરવામાં આવી છે. જ્યાં સુધી સર્વે નં. ૯૯૨ નો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી કોઈ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી નથી અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના જાહેરનામા નં. જીએચએમ/૧૫૬/૨૦૨૫/આરડી/જીએનટી/ઈ-ફાઈલ/૧૫/૨૦૨૫/૦૪૫૦/ઝેડ(એલઆર) દ્વારા લંબાવવામાં આવેલી મુદત મુજબ અરજદાર ખરીદી કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. તેવી જ રીતે, જ્યાં સુધી સર્વે નં. ૧૦૯૪ નો સંબંધ છે, તે પણ રાજ્ય સરકારના નામે છે અને અંતે, સદર જમીન પણ સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) ની જોગવાઈઓ મુજબ નિકાલના તબક્કે છે અને તેથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના જાહેરનામા દ્વારા લંબાવવામાં આવેલી મુદત મુજબ અરજદાર ખરીદી કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે. આ અદાલતના ધ્યાને એ પણ લાવવામાં આવ્યું છે કે મુદત લંબાવવા માટેનું જાહેરનામું તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે જેમાં મુદત તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૨૬ સુધી લંબાવવામાં આવી છે.

૬. વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી એમ. આર. ભટ્ટ શરૂઆતમાં રજૂઆત કરે છે કે તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૨૫ ના વાદગ્રસ્ત હુકમ દ્વારા, કલમ ૩૨-એમ(જ) હેઠળની અરજદારની અરજી ભૂલભરેલા આધારો પર દફતરે કરવામાં આવી છે. એવી

રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સર્વે નં. ૧૦૯૪ અને ૯૯૨ બંને રાજ્ય સરકારના નામે નોંધાયેલ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તારીખ ૨૦.૧૨.૧૯૯૦ ના હુકમમાં ઉલ્લેખિત કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) હેઠળની કાર્યવાહી આજ દિન સુધી શરૂ કરવામાં આવી નથી અને તેને ધ્યાનમાં રાખીને સામાવાળા – રાજ્ય દ્વારા ઉપરોક્ત કવાયત હાથ ધરવામાં આવી ન હોવાના અભાવે સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨-એમ(જ) હેઠળ અરજી કરવાનો અરજદારનો અધિકાર અસ્તિત્વમાં રહે છે.

૬.૧. તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવેલા જાહેરનામા પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે જેમાં સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(એમ)(બી)(પ) ના હેતુ માટે કલમ ૩૨-એમ હેઠળ પ્રમાણપત્ર મેળવવાની મુદત તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૨૫ સુધી નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હતી. એક તાજા/નવા જાહેરનામા દ્વારા, ઉપર જણાવ્યા મુજબ મુદત તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૨૬ સુધી લંબાવવામાં આવી છે. તેને ધ્યાને લેતાં, સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨-એમ ની પેટા-કલમ ૩ અને ૪ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ વ્યાજ સહિત જમીનની કિંમતની સમગ્ર રકમની ચુકવણી પર ખરીદીનું પ્રમાણપત્ર ઇસ્યુ કરવા માટે અરજદારની અરજી ધ્યાને લેવી જોઈએ. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રશ્નવાળી જમીન રાજ્ય સરકારના નામે હોવાથી, મામલતદાર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જોઈએ.

૭. વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી પરીખ રજૂઆત કરે છે કે સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) હેઠળ અરજદારના કેસની વિચારણા કરવામાં આવશે. વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી પરીખ દ્વારા સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે સામાવાળા રાજ્યે સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) હેઠળ કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરી નથી અને ઉપર જણાવેલ હકીકતોનો વિવાદ કરતા નથી કે સર્વે નં. ૧૦૯૪ અને ૯૯૨ વાળી જમીન રાજ્ય સરકારના નામે નોંધાયેલી છે.

૮. સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો ધ્યાને લીધી, એ બાબત નિર્વિવાદ છે કે ઉપર જણાવ્યા મુજબ પ્રશ્નવાળી જમીનના ગણોતિયા તરીકે અરજદારના ઉતારા છે અને અરજદારો તારીખ ૦૧.૦૪.૧૯૫૭ સુધી સતત વાદગ્રસ્ત જમીન ખેડતા હતા જેના માટે મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં તારીખ ૧૧.૦૬.૧૯૫૬ ની નોંધ નં. ૩૬૩ નોંધાયેલી છે. નોંધ નં. ૩૬૩ તેમજ ગામ નમૂના નં. ૭/૧૨ ની નકલો. અરજદાર નક્કી કરવામાં આવેલી ખરીદ કિંમત ચૂકવી શક્યા ન હતા અને તેના પરિણામે, સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨-એમ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવ્યા મુજબ ખરીદી બિનઅસરકારક જાહેર કરવામાં આવી હતી જેના માટે મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં નોંધ નં. ૯૯૦ નોંધાયેલ છે.

૮.૧. એનેક્સર-સી પર યોગ્ય રીતે રજૂ કરાયેલા તારીખ ૨૦.૧૨.૧૯૯૦ ના હુકમનું અવલોકન કરતાં, એવો આદેશ કરવામાં આવ્યો છે કે વાદગ્રસ્ત જમીનનો સદર

અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે નિકાલ કરવામાં આવે અને સદર હુકમની નોંધ ફેરફાર નોંધ નં. ૮૫૧ તરીકે નોંધવામાં આવી છે. ત્યારબાદ, સર્વે નં. ૯૯૨ વાળી જમીન અંગે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી ન હતી.

૮.૨. સર્વે નં. ૧૦૯૪ વાળી જમીનના સંબંધમાં, મામલતદાર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૩.૦૭.૧૯૯૫ ના હુકમથી તે નગજીજી ભાઈજીજીને મંજૂર કરવામાં આવી હતી જે નોંધ નં. ૧૦૯૧ દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી. સદર હુકમ પુનરાવલોકનમાં લેવામાં આવ્યો હતો અને નાયબ કલેક્ટર, મહેસાણા દ્વારા તારીખ ૨૦.૦૪.૧૯૯૯ ના હુકમથી તેને રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને નવી કાર્યવાહી માટે રિમાન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો જે નોંધ નં. ૨૦૫૫ દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી. કામુબેન તે મંગાજી શાનાજી ની પત્ની એ તારીખ ૦૩.૦૭.૧૯૯૫ અને ૧૯.૦૯.૨૦૦૫ ના હુકમોને પડકારતી ગણોત અપીલ/સર્વે નં. ૧૮/૧૮ નાયબ કલેક્ટર સમક્ષ દાખલ કરી હતી, જે તારીખ ૦૬.૦૨.૨૦૨૧ ના હુકમથી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને રિમાન્ડ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, મામલતદાર, કલોલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૧.૦૨.૨૦૨૨ ના હુકમથી સર્વે નં. ૧૦૯૪ વાળી જમીન સરકારમાં નિહિત થાય છે, જે તારીખ ૨૪.૦૪.૨૦૨૨ ના રોજ નોંધ નં. ૪૫૯૯ દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી જે એનેક્સર-૬ (પાના નં. ૩૧) પર રજૂ કરવામાં આવેલ છે.

૮.૩. સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(એમ)(પ) નો સંદર્ભ લેવો પણ ઉચિત છે:

“(પ) પેટા-કલમ (૩) અથવા (જ)(એ) માં નિર્દિષ્ટ મુદત પૂરી થઈ ગઈ હોવા છતાં, જો જમીનનો ગણોતિયા કે જેને પેટા-કલમ (૩), અથવા યથાપ્રસંગ, પેટા-કલમ (જ) લાગુ પડે છે અને જે જમીનનો કલેક્ટર દ્વારા કલમ ૩૨-પી ની પેટા-કલમ (૨) માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે નિકાલ કરવામાં આવ્યો નથી, તે બોમ્બે ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ (ગુજરાત અમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૧૯૮૧ (૧૯૮૧ નો ગુજ. ૧૩) ના પ્રારંભ પછી બે મહિના પહેલાં કોઈપણ સમયે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જમા કરાવે, અથવા (બી) જો નિર્દિષ્ટ જમીનનો ગણોતિયા કે જેને પેટા-કલમ (૩) અથવા, યથાપ્રસંગ, પેટા-કલમ (જ) લાગુ પડે છે અને જે જમીનનો કલેક્ટર દ્વારા કલમ ૩૨-પી ની પેટા-કલમ (૨) માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે નિકાલ કરવામાં આવ્યો નથી, તે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ “રાજ્ય સરકાર દ્વારા સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા આ સંબંધમાં સમયાંતરે નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલી તારીખ પહેલાં” કોઈપણ સમયે, જમીનની કિંમતની સમગ્ર રકમ અથવા, યથાપ્રસંગ, કિંમતનો ન ચૂકવાયેલો ભાગ, યથાપ્રસંગ સદર પેટા-કલમો (૩) અને (જ) માં

નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ વ્યાજ સહિત જમા કરાવે, તો જમીનની ખરીદી બિનઅસરકારક બની ગયેલી ગણાશે નહીં અને ટ્રિબ્યુનલ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ગણોતિયાને અથવા નિર્દિષ્ટ ગણોતિયાને ખરીદીનું પ્રમાણપત્ર ઇસ્યુ કરશે.”

૮.૪. ગુજરાત ટેનન્સી એન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ લેન્ડ્સ એક્ટ, ૧૯૪૮ ની કલમ ૩૨(પી)(૨)(સી) નો સંદર્ભ લેવો ઉચિત છે, જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

“(સી) તે, યથાપ્રસંગ આવી જમીનનો સમગ્ર ભાગ અથવા તેનો કોઈ અંશ, ભલે તે ટુકડો હોય, નિર્દેશમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી શરતો અને નિયમોને આધીન રહીને અગ્રતા ક્રમમાં (જે હવે પછી “અગ્રતા ચાદી” તરીકે ઓળખાશે) નીચે દર્શાવેલ વ્યક્તિઓને વેચાણ દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવશે:

(એ-૧) તેવો ગણોતિયા કે જેની તે જમીનના સંબંધમાં ગણોત હક્ક સમાપ્ત કરવામાં આવી છે જો આવો ગણોતિયા વેચાણની ઓફર સ્વીકારવા તૈયાર હોય, જો આવા નિર્દેશો જારી કરવાનો પ્રસંગ આવા ગણોતિયા અને જમીનમાલિક વચ્ચેના મેળાપીપણાના કૃત્યને કારણે ઉપસ્થિત થયો ન હોય;

(૧) સહકારી ખેતી મંડળી, જેના સભ્યો ખેતમજૂરો,

જમીનવિહોણી વ્યક્તિઓ અથવા નાના ખાતેદારો અથવા  
આવી વ્યક્તિઓનું સંયોજન હોય; (૨) ખેતમજૂરો; (૩)  
જમીનવિહોણી વ્યક્તિઓ;

(૪) નાના ખાતેદારો; (૫) ખેડૂતોની સહકારી ખેતી મંડળી (નાના  
ખાતેદારો સિવાયના) કે જેઓ કાં તો માલિક અથવા ગણોતિયા  
તરીકે અથવા અંશતઃ માલિક અને અંશતઃ ગણોતિયા તરીકે,  
આર્થિક ધારણ કરતાં ઓછા વિસ્તારની જમીન ધરાવતા હોય  
અને જેઓ કારીગરો હોય; (૬) ખેડૂત (નાના ખાતેદાર સિવાયના)  
કે જે કાં તો માલિક અથવા ગણોતિયા તરીકે અથવા અંશતઃ  
માલિક અને અંશતઃ ગણોતિયા તરીકે, આર્થિક ધારણ કરતાં  
ઓછા વિસ્તારની જમીન ધરાવતા હોય અને જેઓ કારીગર  
હોય; (૭) અન્ય કોઈપણ સહકારી ખેતી મંડળી;

(૮) કોઈપણ ખેડૂત કે જે કાં તો માલિક અથવા ગણોતિયા  
તરીકે અથવા અંશતઃ માલિક અને અંશતઃ ગણોતિયા તરીકે,  
આર્થિક ધારણ કરતાં વધુ વિસ્તારની પરંતુ સીલિંગ વિસ્તાર  
કરતાં ઓછા વિસ્તારની જમીન ધરાવતા હોય; (૯) કોઈપણ  
વ્યક્તિ જે ખેડૂત ન હોય, પરંતુ ખેતીનો વ્યવસાય અપનાવવાનો  
ઈશ્તો ધરાવતી હોય: પરંતુ શરત એ છે કે રાજ્ય સરકાર,

સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા, તે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા સ્થાનિક વિસ્તારોના સંબંધમાં, કોઈપણ વર્ગની વ્યક્તિઓ કે જેઓ રાજ્ય સરકાર દ્વારા તે હેતુ માટે મંજૂર કરાયેલ કોઈપણ વિકાસ પ્રોજેક્ટ માટે તેમની જમીન સંપાદન કરવાને કારણે વિસ્થાપિત થયા હોય અને જેઓનું પુનર્વસન જરૂરી હોય, તેઓને ઉપરોક્ત ક્રમમાં યોગ્ય લાગે તેવી અગ્રતા આપી શકે છે: પરંતુ વધુ શરત એ છે કે - (એ) જ્યાં બાબત (૧), (૫) અથવા (૭) હેઠળ આવતી બે અથવા વધુ સહકારી ખેતી મંડળીઓ હોય, ત્યાં તેમની વચ્ચે નીચેના ક્રમમાં અગ્રતા આપવામાં આવશે, એટલે કે:

(૧) એક સહકારી ખેતી મંડળી કે જેના દરેક સભ્યો અનુસૂચિત જનજાતિના હોય;

(૨) એક સહકારી ખેતી મંડળી કે જેનું સભ્યપદ અંશતઃ અનુસૂચિત જનજાતિની વ્યક્તિઓ અને અંશતઃ અનુસૂચિત જાતિની વ્યક્તિઓ ધરાવતી હોય;

(૩) એક સહકારી ખેતી મંડળી કે જેના દરેક સભ્યો અનુસૂચિત જાતિના હોય;

(જ) એક સહકારી ખેતી મંડળી કે જેનું સભ્યપદ માત્ર અનુસૂચિત જનજાતિ અથવા અનુસૂચિત જાતિની વ્યક્તિઓ દ્વારા જ ધરાવવામાં આવતું ન હોય;

(બી) બાબત (ર), (૩) અને (જ) હેઠળ આવતી વ્યક્તિઓના કિસ્સામાં નીચેના ક્રમમાં અગ્રતા આપવામાં આવશે, એટલે કે:

(૧) અનુસૂચિત જનજાતિની વ્યક્તિ; (૨) અનુસૂચિત જાતિની વ્યક્તિ; (૩) અન્ય વ્યક્તિઓ.”

૮.૫. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાને લેતાં, રેકૉર્ડ પરથી એવું બહાર આવે છે કે બંને વાદગ્રસ્ત જમીનો રાજ્ય સરકારમાં નિહિત છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(પી)(ર)(સી) હેઠળ તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો નથી. તેને ધ્યાનમાં રાખીને, સદર જમીનોનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના જાહેરનામા અને તારીખ ૨૬.૦૩.૨૦૨૬ ના તાજેતરમાં બહાર પાડવામાં આવેલા જાહેરનામા સાથે વંચાણે લેતાં સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(એમ)(પ) હેઠળ સદર વાદગ્રસ્ત જમીન ખરીદવાનો અરજદારને અધિકાર છે.

૯. ઉપર દર્શાવેલા કારણોસર, અરજદારની અરજી દફતરે કરતો મામલતદાર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૨૫ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ ઉપર જણાવેલા કારણોસર કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે.

૧૦. ઉપર જણાવ્યા મુજબ તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૨૬ ના જાહેરનામા નં. જીએચએમ/૬૦/૨૦૨૬/આરડી/જીએનટી/ઈ-ફાઈલ/૧૫/૨૦૨૫/૦૪૫૦/ઝેડ(એલ આર) ના સંદર્ભમાં અહીંના અરજદારે નવી અરજી કરવાની રહેશે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૩૨(એમ)(પ) હેઠળ ફોર્મ નં. ૯ હેઠળ પ્રમાણપત્ર માટે અરજી કરી હોવાથી, અરજદાર અગાઉના તારીખ ૧૮.૦૭.૨૦૨૫ ના ઠરાવના લાભ માટે પણ હકદાર રહેશે.

૧૧. વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી એમ. આર. ભટ્ટ જણાવે છે કે ઉપર જણાવેલા જાહેરનામાની શરતો મુજબ અરજદાર નવી અરજી કરશે. જો અરજદાર દ્વારા આવી અરજી કરવામાં આવે, તો સામાવાળા સત્તાધિકારીએ આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી ત્રણ મહિનાની મુદતમાં તેનો નિર્ણય કરવાનો રહેશે.

૧૨. હાલની અરજી તે મુજબ મંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

સીધી બજવણીની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.

(વૈભવી ડી. નાણાવટી, ન્યાયમૂર્તિ)

*This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને

તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====